

Η κλιματική αλλαγή δεν αφορά μόνο στους πολιτικούς ηγέτες, οι αποφάσεις της Κοπεγχάγης πρέπει να εκφράζουν την κοινωνία και κυρίως τις ανάγκες των μελλοντικών γενεών». Το θέμα όμως που δεν διευκρινίζεται είναι με πιο τρόπο θα συμμετέχουν οι πολίτες προκειμένου να αλλάξουν τα δεδομένα της διεθνούς πολιτικής σκηνής.

Στο διήμερο «ΚΛΙΜΑ & ΠΟΛΗ: Με το βλέμμα στην Κοπεγχάγη», που διοργάνωσε η Μεσόγειος SOS στην Αθήνα στις 6-7 Νοεμβρίου 2009 τονίστηκε η ανάγκη άμεσης βελτίωσης του αστικού περιβάλλοντος, η οποία θα αποφέρει όχι μόνο περιβαλλοντικά αλλά και κοινωνικοοικονομικά οφέλη. Διαπιστώθηκε ότι η κλιματική αλλαγή στις πόλεις είναι ήδη γεγονός που διαπιστώνεται με μετρήσιμα στοιχεία.

Οι πλέον ασθενείς οικονομικά ομάδες, είναι αυτές που δαπανούν περισσότερα χρήματα για ενέργεια και αντιμετωπίζουν δυσκολότερα τα φαινόμενα αλλαγής του αστικού κλίματος. Υπάρχει η τεχνολογία, είναι καιρός να δράσουμε για να εξασφαλίσουμε καλύτερο αστικό περιβάλλον στον πολίτη.

Το διήμερο τίμησαν με την παρουσία τους ο Ευρωπαίος Επίτροπος για το Περιβάλλον, κ. Σταύρος Δήμας καθώς και η νέα Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, κ. Τίνα Μπιρμπίλη.

Σε ερώτηση για τις θέσεις της Ελλάδας στη Σύνοδο του ΟΗΕ για το Κλίμα, στην Κοπεγχάγη το Δεκέμβριο, η κ. Μπιρμπίλη δήλωσε κατηγορηματικά ότι η χώρα μας θα διεκδικήσει μια νομικά δεσμευτική συμφωνία και υπογράμμισε το ρόλο που αναμένεται να διαδραματίσει σε αυτή την κατεύθυνση ο Έλληνας πρωθυπουργός ως πρόεδρος της Σοσιαλιστικής Διεθνούς.

Η επιλογή της κ. Μπιρμπίλη στην πρώτη της δημόσια παρέμβαση να συμμετάσχει στη συζήτηση στρογγυλής τραπέζης αντί να απευθύνει χαιρετισμό έρχεται, όπως υπογράμμισε η ίδια, να σηματοδοτήσει την αναγκαιότητα για διάλογο με φορείς, οργανώσεις, με όλους τους κοινωνικούς εταίρους, τη βιομηχανία, τα εργατικά συνδικάτα αλλά και του ανοίγματος αυτού του διαλόγου στην κοινωνία.

Η περιβαλλοντική πολιτική στην Ελλάδα θα είναι μια οριζόντια πολιτική. Θα είναι μια πολιτική που θα συνδυαστεί με άλλες πολιτικές, ώστε να είναι εφικτή η εξεύρεση των πόρων χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής».

Στον διεθνή χώρο

Αξιωματούχοι των Ηνωμένων Εθνών δήλωναν τις τελευταίες εβδομάδες ότι δεν υπάρχει ελπίδα συμφωνίας επί όλων των επιμέρους στοιχείων, ώστε να καταλήξουμε σε μια δεσμευτική συνθήκη πριν από το τέλος του χρόνου. Εξακολουθούν όμως να ελπίζουν ότι θα υπάρξει συναίνεση για μια συνθήκη συμπληρωματική στο Πρωτόκολλο του Κιότο.

Οι τομείς στους οποίους παραμένουν διχαστικές προσεγγίσεις περιλαμβάνουν:

* το εύρος της περικοπής από τις αναπτυγμένες χώρες των εκπομπών καυσαερίων που ευθύνονται για το φαινόμενο του θερμοκηπίου

* τον τρόπο χρηματοδότησης από τις πλούσιες χώρες των προσπαθειών των φτωχών χωρών για την περικοπή των εκπομπών επικίνδυνων καυσαερίων

* το πόσο μακριά μπορούν να φτάσουν οι αναπτυσσόμενες χώρες στη συγκράτηση της αύξησης των δικών τους επικίνδυνων εκπομπών.

Το δικό μας σχόλιο είναι ότι αυτό θα καθυστερήσει όσο δεν προχωρούν οι θεσμοί της παγκοσμιοποίησης σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο.

Γιατί μέχρι τώρα έχουμε παγκοσμιοποίηση μόνον του κεφαλαίου και των χρηματαγορών.

Χαμηλές προσδοκίες από τους ηγέτες

Ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών, Μπαν Κι Μουν, κατέβασε αισθητά τον πήχυ, τονίζοντας ότι «αν επιτευχθεί συμφωνία επί τεσσάρων πολιτικών αρχών, θα σηματοδοτήσει μια μεγάλη επιτυχία».

Ο αμερικανός πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα εξέφρασε την ελπίδα πως η σύνοδος του ΟΗΕ για τις κλιματικές αλλαγές στην Κοπεγχάγη θα καταλήξει σε μια σημαντική συμφωνία. Παραδέχτηκε πάντως ότι δεν θα επιλυθούν όλα τα προβλήματα.

Ο Ομπάμα δήλωσε πως το θέμα των κλιματικών αλλαγών κυριάρχησε στη συνάντησή του με τον σουηδό πρωθυπουργό Φρέντρικ Ράινφελντ, του οποίου η χώρα ασκεί την προεδρία της ΕΕ για το τρέχον εξάμηνο.

"Πιστεύουμε πως αν όλες οι χώρες θεωρήσουν ότι η σύνοδος της Κοπεγχάγης είναι μια μοναδική ευκαιρία, θα μπορέσουμε να καταλήξουμε σε μια σημαντική συμφωνία, όχι σε μια συμφωνία που θα επιλύσει όλα τα προβλήματα, αλλά που θα αποτελεί ένα ουσιαστικό βήμα και θα δημιουργεί τις προϋποθέσεις για μελλοντική πρόοδο", τόνισε ο αμερικανός πρόεδρος σε συνέντευξη Τύπου.

Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, τόνισε ότι δεν αναμένεται στη σύνοδο της Κοπεγχάγης να προκύψει μια δεσμευτική συμφωνία τύπου Κιότο. «Δεν υπάρχει χρόνος για κάτι τέτοιο», είπε, αλλά εξέφρασε την πεποίθηση ότι είναι ακόμη εφικτό να αναπτυχθεί το πλαίσιο μιας συμφωνίας που θα προϋποθέτει ξεκάθαρες δεσμεύσεις από τις αναπτυγμένες και τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Υστατη ευκαιρία για τη διαμόρφωση κοινά αποδεκτού προσχεδίου συμφωνίας για το κλίμα, ώστε να υπάρξει κάτι χειροπιαστό και λειτουργικό στη σύνοδο της Κοπεγχάγης, αποτέλεσε η συνάντηση της Βαρκελώνης υπό τον ΟΗΕ με τη συμμετοχή επίσημων αντιπροσωπειών. Εκεί ο Ιβο ντε Μπόερ, επικεφαλής του Γραφείου του ΟΗΕ για την κλιματική αλλαγή, απηύθυνε έκκληση, ενώ εμμέσως έφεξε και τις ΗΠΑ για τη μη δέσμευσή τους μέχρι τώρα σε συγκεκριμένους στόχους μείωσης των εκπομπών αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου. Στη Βαρκελώνη ασκήθηκαν πανταχόθεν πιέσεις προς την Ουάσιγκτον να δεσμευτεί.

Ένα νέο στοιχείο ήρθε από τη Μόσχα, όπου ο πρωθυπουργός Βλαντίμιρ Πούτιν δήλωσε ύστερα από συνάντησή του με τον Δανό ομόλογό του Λαρς Ράσμουςεν ότι η Ρωσία θα δεχτεί «πολιτικά δεσμευτικό κείμενο», υπό την προϋπόθεση να το υπογράψουν όλοι.

Πίσω από τις κλειστές πόρτες των συνεδριάσεων αντιπροσωπειών από 192 χώρες, τα αφρικανικά κράτη άσκησαν ιδιαίτερες πιέσεις στους αντιπροσώπους των πλούσιων χωρών να εξηγήσουν πώς ακριβώς σκοπεύουν να περιορίσουν τις εκπομπές καυσαερίων.

«Το ρολόι έχει φτάσει σχεδόν στο σημείο μηδέν», επισήμανε ο Ιβο ντε Μπόερ, ενώ η υπουργός Κλίματος και Ενέργειας της Δανίας, Κόνι Χέντεγκαρντ, κάλεσε τους διαπραγματευτές να παραδώσουν στους προϊσταμένους τους υπουργούς ξεκάθαρες επιλογές, ώστε να ληφθούν το γρηγορότερο δυνατόν τα απαραίτητα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος και να αποφευχθεί περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης.

Η συναισθηματική έκκληση για δράση από τη Γερμανίδα καγκελάρια Άγκελα Μέρκελ στο αμερικανικό Κογκρέσο αντιμετωπίστηκε με σιωπή από τους Ρεπουμπλικανούς και με χειροκροτήματα από τους Δημοκρατικούς.

Ο πρωθυπουργός της Σουηδίας, που προεδρεύει γι' αυτό το εξάμηνο στην Ε.Ε., Φρέντρικ Ράινφελντ, περιόρισε επίσης ακόμη περισσότερο τις προσδοκίες, μετά τη συνάντησή του με τον Αμερικανό πρόεδρο στην Ουάσιγκτον.

Όπως αναφέρει η Greenpeace, αυτήν τη στιγμή οι μεγαλύτερες προσπάθειες για την καταπολέμηση των κλιματικών αλλαγών προέρχονται από τις αναπτυσσόμενες και όχι από τις αναπτυγμένες χώρες. Η Βραζιλία, η Κίνα, η Ινδία, το Μεξικό, η Ινδονησία, η Νότια Αφρική και η Νότια Κορέα ετοιμάζονται να ανακοινώσουν συγκεκριμένους ποσοτικούς στόχους για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Στον αντίποδα, οι ΗΠΑ παρουσίασαν τη νέα νομοθεσία για το κλίμα, η οποία κρύβει παραθυράκια και παραχωρήσεις προς τη βιομηχανία άνθρακα και πετρελαίου.